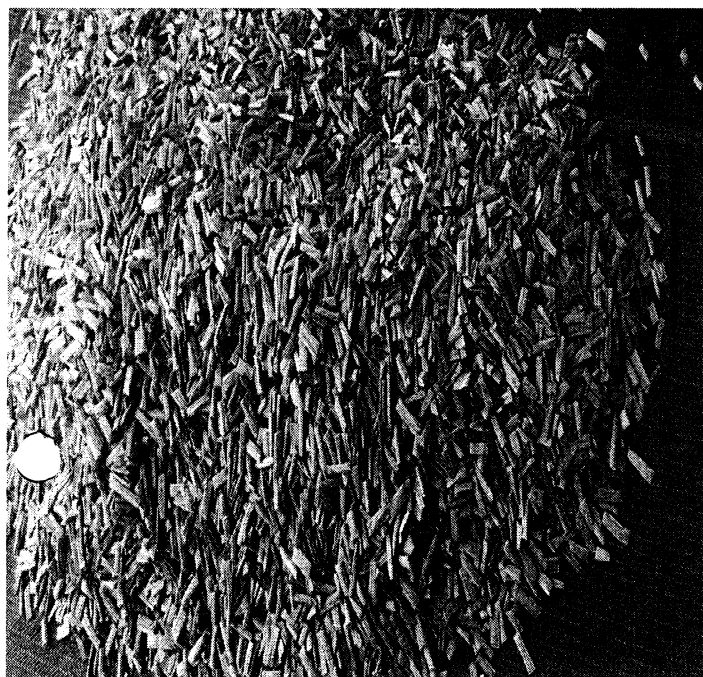

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนกกระทุง
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

คำนำ

ครุภูมิปัญญาไทยหรือที่ยกย่องกันว่าปราชญ์ชาวบ้าน มีความหลากหลายตามความถนัด และการปฏิบัติของแต่ละคน ซึ่งมีองค์ความรู้ที่มีการหล่อหลอม ซึมซับ บ่มเพาะ คั้นคว้า ทดลองโดยใช้วิถีชีวิตของตนเองเป็นห้องทดลองขนาดใหญ่ เพื่อทดสอบความถูกต้องแล้วคิดสรรกลั่นกรองสิ่งที่มีคุณค่าแก่ชีวิต แก่แผ่นดิน ถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้สืบสานทั้งที่เป็นมรดกและทั้งที่เป็นสมบัติทางปัญญา ดังนั้นประสบการณ์ความคิดและวิธีการดำรงชีวิตของครุภูมิปัญญาไทยแต่ละท่านล้วนเป็นขุมทรัพย์ทางปัญญาที่สำคัญของแผ่นดิน

องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนกระทุง ได้เล็งเห็นความสำคัญของปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงได้จัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้มีความรู้ความสามารถ และได้เผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจต่อไป

สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนกระทุง

ความหมายและขอบข่ายภูมิปัญญาไทย

ภูมิปัญญาไทย หมายถึง องค์ความรู้ ความสามารถและทักษะของคนไทยอันเกิดจากการสั่งสม ประสบการณ์ ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ เลือกรสร ประยุกต์ พัฒนาและถ่ายทอด สืบต่อกันมาเพื่อใช้ แก้ปัญหาและพัฒนา ชีวิตของคนไทยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย ภูมิปัญญาไทย มีลักษณะเป็นองค์รวม และมีคุณค่าทางวัฒนธรรม เกิดขึ้นในวิถีชีวิตไทย ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจเป็นที่มาขององค์ความรู้ที่งอกงาม ขึ้นใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้การแก้ปัญหา การจัดการ และการปรับตัวในการดำเนินวิถีชีวิตของคนไทย ลักษณะองค์รวมของภูมิปัญญาไทยมีความเด่นชัดในหลายด้าน เช่น

๑. ด้านเกษตรกรรม ได้แก่ ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะและเทคนิค การเกษตร กับเทคโนโลยี โดยการพัฒนามาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในสภาวะการณ์ ต่างๆ ได้เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหการเกษตรด้านการตลาด การแก้ปัญหาด้าน การผลิต และการรู้จักปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร เป็นต้น

๒. ด้านหัตถกรรม ได้แก่ ในการแปรรูปผลผลิตเพื่อการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็น ธรรม อันเป็นขบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจำหน่าย ผลผลิตทาง หัตถกรรม เช่นการรวมกลุ่ม กลุ่มผักตบชวา กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

๓. ด้านอุตสาหกรรม การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ตลอดทั้งการผลิตและการจำหน่าย ผลผลิต เช่นการรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มโรงสี

๔. ด้านการแพทย์แผนไทย ได้แก่ ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพ ของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้ เช่น ยาจากสมุนไพร อันมีอยู่หลากหลาย การนวดแผนโบราณ การดูแลรักษา และสุขภาพแบบพื้นบ้าน เป็นต้น

๕. ด้านศิลปกรรม ได้แก่ ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปะสาขา ต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม นาฏศิลป์ ดนตรี ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ การละเล่นพื้นบ้าน และ นันทนาการ

๖. ด้านโภชนาการ ได้แก่ ความสามารถในการเลือกสรร ประดิษฐ์และปรุงแต่งอาหาร และยาได้เหมาะสมกับความต้องการของร่างกายในสภาวะการณ์ต่างๆ ตลอดจนผลิตเป็นสินค้าและบริการ ส่งออกที่ได้รับความนิยมแพร่หลาย รวมถึงการขยายคุณค่าเพิ่มของทรัพยากร ภูมิปัญญา คณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติได้จัดทำนิยามความหมายของครูภูมิปัญญาและครูภูมิปัญญาไทย ไว้ดังนี้ ครูภูมิปัญญา หมายถึง บุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาด้านหนึ่งด้านใด เป็นผู้สร้างสรรค์และสืบสานภูมิปัญญา ดังกล่าวมาอย่าง ต่อเนื่อง จนเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน และได้รับการยกย่องให้เป็น “ครูภูมิปัญญา ไทย” เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย ตามนัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลคลองนกระทุง

ข้อมูล ณ เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๑๓	ชื่อ - สกุล	รายละเอียดด้านภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	นายสุพช ศรีคำหู้	ด้านเกษตรกรรม ด้านหัตถกรรม	บ้านเลขที่ ๙ หมู่ ๑ ตำบลคลองนกระทุง	
๒	นายกมล คำขาว	ด้านเกษตรกรรม	บ้านเลขที่ ๔๒ หมู่ ๑ ตำบลคลองนกระทุง	
๓	นายอั้น พญานานนท์	ด้าน พืชกรรม	บ้านเลขที่ ๙ หมู่ ๓ ตำบลคลองนกระทุง	
๔	นางสาวอุบล ศรีพุ่มไช้	ด้านโภชนาการ ประมงอาหาร	บ้านเลขที่ ๑๑/๒ หมู่ ๔ ตำบลคลองนกระทุง	
๕	นายชาติรี เพชรแอน	ด้านเกษตรกรรม	บ้านเลขที่ ๒๐ หมู่ ๔ ตำบลคลองนกระทุง	
๖	นายณรงค์ เจริญศิริ	ด้านเกษตรกรรม	บ้านเลขที่ ๖/๑ หมู่ ๔ ตำบลคลองนกระทุง	
๗	นายสมพร ศรีแสงฉาย	ด้าน พืชกรรม	บ้านเลขที่ ๓๕/๑ หมู่ ๕ ตำบลคลองนกระทุง	
๘	นางณัฏฐพัชร อรุณพรรณ	ด้านหัตถกรรม	บ้านเลขที่ ๕๕ หมู่ ๕ ตำบลคลองนกระทุง	
๙	นางนกน้อย ศรีนวลมาก	ด้านหัตถกรรม	บ้านเลขที่ ๒๖/๒ หมู่ ๗ ตำบลคลองนกระทุง	
๑๐	นายสายชล ศรีเอม	ด้านเกษตรกรรม	บ้านเลขที่ ๒๖/๒ หมู่ ๗ ตำบลคลองนกระทุง	
๑๑	นางสุภา สุทธิจินดา	ด้านโภชนาการ	บ้านเลขที่ ๔๘ หมู่ ๗ ตำบลคลองนกระทุง	
๑๒	นางอารมณ เรืองวอน	ด้านโภชนาการ	บ้านเลขที่ ๓๒/๔ หมู่ ๗ ตำบลคลองนกระทุง	
๑๓	นายพินิจ เพ็งส้ม	ด้าน พืชกรรม	บ้านเลขที่ ๗๒/๑ หมู่ ๗ ตำบลคลองนกระทุง	
๑๔	นายบุญช่วย ประภาณาวิน	ด้าน พืชกรรม	บ้านเลขที่ ๒ หมู่ ๗ ตำบลคลองนกระทุง	
๑๕	นางอำพร ศรีแดงเกตุ	ด้านโภชนาการ	บ้านเลขที่ ๒๒/๑ หมู่ ๗ ตำบลคลองนกระทุง	
๑๖	นางเพ็ญศรี ฉอ้อนชม	ด้านหัตถกรรม	บ้านเลขที่ ๖๖ หมู่ ๘ ตำบลคลองนกระทุง	
๑๗	น.ส.โสภิตารัตน์ โตอาจ	ด้านเกษตรกรรม	บ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ ๘ ตำบลคลองนกระทุง	
๑๘	นางถนอม พวงลำภู	ด้านโภชนาการ	บ้านเลขที่ ๘ หมู่ ๙ ตำบลคลองนกระทุง	
๑๙	นายนิลทร ศรีพลทัศน์	ด้าน พืชกรรม	บ้านเลขที่ ๒๐ หมู่ ๙ ตำบลคลองนกระทุง	
๒๐	นางทองเจือ บุญสมปอง	ด้านโภชนาการ	บ้านเลขที่ ๘/๒ หมู่ ๙ ตำบลคลองนกระทุง	
๒๑	นางอุบล ศรียี่ทอง	ด้านเกษตรกรรม	บ้านเลขที่ ๔ หมู่ ๙ ตำบลคลองนกระทุง	